

คำอธิบายวิธีบันทึกแบบเสนอขอเปิดหลักสูตรใหม่

(หลักสูตรที่เสนอขอบรรจุเพิ่มในแผนพัฒนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

ตอนที่ 1 : รายละเอียดเบื้องต้น

- 1.1 **ชื่อหลักสูตร** ให้ระบุชื่อเต็มของหลักสูตรพร้อมสาขาวิชาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (สำหรับปกหน้า ให้ระบุชื่อเต็มของหลักสูตรพร้อมสาขาวิชา)
- 1.2 **ชื่อปริญญา** ให้ระบุชื่อเต็มและอักษรย่อของปริญญาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยให้มีความสอดคล้องกัน ไม่ต้องระบุชื่อสาขาวิชา สำหรับชื่อภาษาไทยให้ใช้ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา อักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ครุชยประจำตำแหน่ง ครุชยวิทยฐานะ และเพิ่มวิทยฐานะของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2541 หากปริญญาใดยังมีได้กำหนดชื่อไว้ในพระราชบัญญัติ ให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. 2549 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- 1.3 **ชื่อที่ลงในใบ TRANSCRIPT**
FIELD OF STUDY ให้ระบุชื่อสาขาวิชา สำหรับชื่อแขนงวิชาถ้าต้องการให้ระบุในใบ Transcript ให้ระบุต่อท้ายจากชื่อสาขาวิชา
- 1.4 **ประเภทหลักสูตร** ให้ระบุประเภทหลักสูตรทั้งเชิงการจัดการและเชิงการจัดเก็บเงิน
- 1.5 **หน่วยงานที่รับผิดชอบ** ให้ระบุชื่อภาควิชา คณะ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 1.6 **กำหนดการเปิดสอน** ให้ระบุปีการศึกษาที่จะเปิดสอนหลักสูตรใหม่
- 1.7 **ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น** ให้ระบุว่าหลักสูตรจะมีความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในและนอกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยระบุว่าหน่วยงานนั้นให้ความร่วมมือในลักษณะใด

ตอนที่ 2 : หลักการและเหตุผลในการเสนอขอเปิดหลักสูตร

- 2.1 **หลักการและเหตุผลในการเสนอขอเปิดหลักสูตร** ให้ระบุความเป็นมา หลักการ เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอเปิดหลักสูตรใหม่
- 2.2 **หลักสูตรที่เสนอขอเปิดใหม่มีลักษณะคล้ายคลึงกับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนอยู่แล้วในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย** ให้ระบุว่าหลักสูตรที่เสนอขอเปิดมีลักษณะคล้ายคลึงกับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนอยู่แล้วในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยระบุว่ามีความคล้ายคลึงในส่วนใด (วิชาบังคับ วิชาเลือก หรืออื่นๆ) และระบุความคล้ายคลึงเป็นส่วนสำคัญของหน่วยกิตทั้งหลักสูตร รวมทั้งระบุประเด็นที่แตกต่างจากหลักสูตรดังกล่าว
- 2.3 **หลักสูตรลักษณะนี้มีเปิดสอนอยู่แล้วที่มหาวิทยาลัยอื่นในประเทศ** ให้ระบุชื่อหลักสูตรของมหาวิทยาลัยอื่นที่เปิดสอนอยู่แล้ว ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับหลักสูตรที่เสนอเปิดใหม่ โดยระบุว่าหลักสูตรที่เสนอเปิดใหม่นี้มีจุดเด่น ข้อแตกต่างกับหลักสูตรดังกล่าว ในประเด็นที่สำคัญประเด็นใด
- 2.4 **หลักสูตรที่เสนอเปิดใหม่เป็นหลักสูตรที่จะมีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศหรือไม่** ให้ระบุว่ามีหรือไม่มีกรณีที่หลักสูตรมีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ ให้ระบุว่าเป็นความร่วมมือในลักษณะ Collaborative Degree Program หรือ Double Degree Program
Collaborative Degree Program หมายถึง หลักสูตรที่มีความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาอื่น โดยจุฬาฯ เป็นผู้ให้ปริญญา แต่ปริญญาบัตรอาจมีการลงนามร่วมกันด้วยก็ได้
Double Degree Program หมายถึง หลักสูตรที่มีการสอนโดย 2 สถาบันการศึกษาขึ้นไป และได้ปริญญาบัตรจากทั้ง 2 สถาบัน
- 2.5 **หลักสูตรของมหาวิทยาลัยในต่างประเทศที่ใช้ประกอบการพัฒนาหลักสูตรนี้** ให้ระบุชื่อหลักสูตรและมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ และระบุว่าได้นำส่วนใดหรือแนวทางใดของหลักสูตรในต่างประเทศมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรที่ขอเปิดใหม่และเพราะเหตุใด

ตอนที่ 3 : ปรัชญา วัตถุประสงค์ คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ภาวะความต้องการบัณฑิต และจุดเด่นของหลักสูตร

3.1 ปรัชญาของหลักสูตร3.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร3.3 คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์3.4 ภาวะความต้องการบัณฑิต3.5 จุดเด่นของหลักสูตร	}	ให้ระบุปรัชญา วัตถุประสงค์ของหลักสูตร สำหรับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ให้ระบุลักษณะเฉพาะของบัณฑิตที่หลักสูตรต้องการพัฒนาเพื่อตอบสนองต่อวงวิชาการและวิชาชีพนั้นๆ ซึ่งมหาวิทยาลัยกำหนดคุณลักษณะ 4 ด้าน ได้แก่ สติปัญญาและวิชาการ ทักษะและวิชาชีพ คุณธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม ส่วนภาวะความต้องการบัณฑิต ให้ระบุเกี่ยวกับภาวะความต้องการบัณฑิตสาขาวิชานี้ของสังคม รวมทั้งระบุจุดเด่นของหลักสูตรด้วย

ตอนที่ 4 : ลักษณะของหลักสูตร

- 4.1 คุณสมบัติของผู้สมัคร ให้ระบุคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษา เช่น คุณวุฒิ แด้มเฉลี่ย ประสบการณ์ และคุณสมบัติอื่นๆ โดยระบุด้วยว่าคุณสมบัติของผู้สมัครสนองวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอย่างไร
- 4.2 โครงสร้างหลักสูตร ให้สรุปภาพรวมโครงสร้างหลักสูตรแบ่งเป็นหมวดวิชาให้สอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ระบุจำนวนและหน่วยกิตของรายวิชาบังคับแยกเป็นรายวิชาของคณะ/ภาควิชา รายวิชาขอรับบริการ ระบุสัดส่วนของรายวิชาบังคับร่วมและรายวิชาบังคับเฉพาะ (ถ้ามี) รวมทั้งแนบเนื้อหาวิชาบังคับของหลักสูตรไว้เป็นส่วนสุดท้ายของหลักสูตร (กรณีที่หลักสูตรมีรายวิชาที่ต้องขอรับบริการจากคณะอื่น คณะผู้เสนอหลักสูตรต้องประสานงานการขอรับบริการรายวิชาจากคณะเจ้าของรายวิชาให้เรียบร้อยก่อนเสนอหลักสูตร)

ตอนที่ 5 : วิธีการสอน

- 5.1 แนวคิดในการจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่ที่จะใช้ในหลักสูตรที่เสนอเปิดใหม่เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ให้ระบุสัดส่วนของวิธีการสอนแบบสัมมนา/ทดลอง/ปฏิบัติ Tutorial และบรรยาย/อภิปราย ฯลฯ

ตอนที่ 6 : ความพร้อมของบุคลากร

- 6.1 จำนวนอาจารย์ประจำภาควิชาหรือหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักสูตรในปัจจุบัน ให้ระบุจำนวนอาจารย์ของภาควิชาหรือหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักสูตรในปัจจุบันโดยระบุจำนวนอาจารย์ที่อยู่ปฏิบัติงานจริง จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการและจำแนกตามคุณวุฒิ
- 6.2 จำนวนอาจารย์ที่จะเกษียณอายุราชการในแผนพัฒนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยช่วงระยะเวลา พ.ศ. 2550-2554 ให้ระบุจำนวนอาจารย์ที่จะเกษียณอายุราชการ
- 6.3 จำนวนอาจารย์ผู้รับผิดชอบงานสอนในระดับต่าง ๆ ให้ระบุจำนวนอาจารย์ที่รับผิดชอบงานสอนในหลักสูตรระดับต่าง ๆ และระบุจำนวนอาจารย์ในภาควิชาที่ศึกษามาตรงกับสาขาวิชาที่จะเปิดหลักสูตรใหม่
- 6.4 จำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตร ให้ระบุรายชื่ออาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 5 คน กรณีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาให้ใส่เครื่องหมาย *ท้ายชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวน 3 คน ต้องแนบรายชื่อผลงานทางวิชาการ งานวิจัย ตำรา โดยระบุปีที่จัดทำและจัดพิมพ์เผยแพร่รวมทั้งระบุภาระการสอนทั้งที่มีอยู่แล้วและที่จะมีในหลักสูตรที่เปิดสอนใหม่ของอาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 5 คน ไว้เป็นส่วนสุดท้ายของเอกสารหลักสูตร ทั้งนี้รายชื่อผลงานต้องปรับให้ทันสมัย ณ ปัจจุบันย้อนหลังไม่เกิน 5 ปี (ดูคำชี้แจงเพิ่มเติมท้ายตอนที่ 7.)
- 6.5 ในการเปิดหลักสูตรใหม่นี้ภาควิชาหรือหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักสูตรมีความต้องการทรัพยากรบุคคลเพิ่มเติม ให้ระบุว่ามีความต้องการทรัพยากรบุคคลเพิ่มเติมหรือไม่ หากมีให้ระบุจำนวนที่ต้องการพร้อมเหตุผลอย่างชัดเจน
- 6.6 ภาควิชาหรือหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักสูตรรับผิดชอบเปิดสอนหลักสูตรระดับต่างๆ ในปัจจุบัน ให้ระบุว่าภาควิชาหรือหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่เสนอขอเปิดหลักสูตรใหม่รับผิดชอบเปิดสอนหลักสูตรอื่นในระดับต่างๆ หลักสูตรใดบ้าง โดยระบุจำนวนนิสิตที่รับเข้าศึกษาและที่คาดว่าจะจบการศึกษา
- 6.7 อัตราส่วนของอาจารย์และนิสิตเต็มเวลา ให้ระบุอัตราส่วนของอาจารย์และนิสิตเต็มเวลาของหลักสูตรระดับปริญญาบัณฑิตและระดับบัณฑิตศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ตอนที่ 7 : ความพร้อมทางกายภาพ

- 7.1 ห้องสมุด ให้ระบุประเภทของห้องสมุดที่นิสิตสามารถค้นคว้าได้ โดยระบุจำนวนและรายชื่อตำราหลักสำหรับหลักสูตรใหม่ ที่ค้นคว้าได้ในห้องสมุด
- 7.2 หากมีสิ่งประกอบอื่นที่ทำให้เกิดความพร้อมโปรแกรมนู้อะและแหล่งค้นคว้า ให้ระบุชื่อและแหล่งค้นคว้า สิ่งประกอบอื่นที่ทำให้เกิดความพร้อม เช่น วารสารทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ ฐานข้อมูล ระบบสืบค้นทางอิเล็กทรอนิกส์ CD-ROM
- 7.3 ห้องปฏิบัติการ เครื่องมือ และอุปกรณ์ ให้ระบุว่ามียืมเพียงพอหรือไม่ หากเพียงพอให้ระบุจำนวนนิสิตที่เหมาะสมและสถานภาพการใช้งาน หากไม่เพียงพอให้ระบุสิ่งที่ขาดและวิธีที่จะแก้ปัญหา
- 7.4 ห้องเรียนและห้องบรรยายขนาดใหญ่ ให้ระบุว่ามียืมเพียงพอหรือไม่ หากไม่เพียงพอให้ระบุสิ่งที่ขาดและวิธีที่จะแก้ปัญหา

คำชี้แจงเพิ่มเติม

1. อาจารย์ประจำหลักสูตร

อาจารย์ประจำหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานเต็มเวลาตามภาระงานที่ได้รับมอบหมายในหลักสูตรที่ประจำอยู่ ทั้งนี้อาจารย์ประจำหลักสูตรในแต่ละหลักสูตรจะเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้

ยกเว้นในกรณีหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิตและหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิตที่ใช้ชื่อสาขาวิชาเดียวกัน อาจารย์ประจำหลักสูตรสามารถใช้ชุดเดียวกันได้

นอกจากนี้ อาจารย์ที่ได้รับมอบหมายเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งแล้ว อาจได้รับมอบหมายให้เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรสหสาขาวิชาที่รับผิดชอบโดยบัณฑิตวิทยาลัยได้อีก 1 หลักสูตร โดยต้องเป็นหลักสูตรที่ตรงหรือสัมพันธ์กับหลักสูตรที่ได้รับมอบหมายอยู่แล้ว

คุณสมบัติอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องมีคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าคุณสมบัติอาจารย์ผู้สอน ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548

จำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน ตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา

2. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องมีคุณสมบัติและหน้าที่ดังต่อไปนี้

คุณสมบัติ

- 1) ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร
- 2) ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้
 - 2.1) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง และหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต - ต้องมีคุณวุฒิปริญญาตรีบัณฑิตหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน
 - 2.2) หลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต - ต้องมีคุณวุฒิปริญญาตรีบัณฑิตหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าศาสตราจารย์ในสาขานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน

หน้าที่

- 1) บริหารหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน
- 2) พัฒนาหลักสูตร
- 3) ติดตามประเมินผลหลักสูตร
- 4) กำกับ ดูแลหลักสูตร ให้เป็นไปตามข้อกำหนดในระบบประกันคุณภาพหลักสูตร ตามข้อ 11.

3. อาจารย์ผู้สอน ต้องมีคุณสมบัติและหน้าที่ดังต่อไปนี้

คุณสมบัติ

- 1) ต้องเป็นอาจารย์ประจำ หรือบุคลากรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย หรืออาจารย์พิเศษ
- 2) มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้
 - 2.1) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง และหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต - ต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโทบัณฑิตหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน
 - 2.2) หลักสูตรปริญญาคุณวุฒิปริญญาตรี - ต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาคุณวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน
- 3) ต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและการวิจัยที่มีส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

หน้าที่

รับผิดชอบจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และประเมินผลการเรียนการสอนของรายวิชาในหลักสูตรที่ได้รับมอบหมายให้สอน

4. อาจารย์พิเศษ

อาจารย์พิเศษ หมายถึงผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันที่คณะ/หน่วยงานเชิญมาร่วมสอนในหลักสูตร โดยอธิการบดีจะแต่งตั้งอาจารย์พิเศษประจำปีการศึกษา ตามคำแนะนำของคณบดี/หน่วยงานที่หลักสูตรสังกัด

การตีพิมพ์ผลงานวิทยานิพนธ์

ระดับมหาบัณฑิต

ผลงานวิทยานิพนธ์ หรือส่วนหนึ่งของผลงานวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับปริญญาโทบัณฑิตจะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรือยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม (Proceedings)

ระดับคุณวุฒิปริญญาตรี

ผลงานวิทยานิพนธ์ หรือส่วนหนึ่งของผลงานวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับปริญญาคุณวุฒิปริญญาตรีจะต้องได้รับการตีพิมพ์ หรือยอมรับให้ตีพิมพ์ ดังนี้

1. กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพและวิทยาศาสตร์กายภาพ ผลงานวิทยานิพนธ์ หรือส่วนหนึ่งของผลงานวิทยานิพนธ์ได้รับตีพิมพ์ หรือได้รับตอบรับให้ตีพิมพ์เพื่อเผยแพร่ ดังนี้

- 1.1 เข้าศึกษาหลักสูตรแบบ 1 ต้องตีพิมพ์ลงในวารสารระดับนานาชาติ 1 ฉบับ และวารสารระดับชาติหรือวารสารระดับนานาชาติอีก 1 ฉบับ
- 1.2 เข้าศึกษาหลักสูตรแบบ 2 ต้องตีพิมพ์ลงในวารสารระดับนานาชาติ 1 ฉบับ

กรณีวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งประดิษฐ์นั้น อาจใช้การจดทะเบียนสิทธิบัตรแทนการตีพิมพ์ลงในวารสาร

2. กลุ่มสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ผลงานวิทยานิพนธ์ หรือส่วนหนึ่งของผลงานวิทยานิพนธ์ได้รับตีพิมพ์ หรือได้รับตอบรับให้ตีพิมพ์ลงในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการที่มีกรรมการภายนอกร่วมกลั่นกรอง (Peer Review) ก่อนการตีพิมพ์ และเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้น หรือในวารสารที่มีการเผยแพร่ในระดับนานาชาติ

- 2.1 เข้าศึกษาหลักสูตรแบบ 1 ต้องตีพิมพ์ลงในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการอย่างน้อย 2 ฉบับ
- 2.2 เข้าศึกษาหลักสูตรแบบ 2 ต้องตีพิมพ์ลงในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการอย่างน้อย 1 ฉบับ